

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu a J. Violy Takáčovej a J. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **JUDr. F.P., bytom P.**, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu, B.**, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej** č. 422-2652-6020/2003 zo dňa 20. apríla 2004, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Sp/16/2004-66 zo dňa 13. decembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Sp/16/2004-66 zo dňa 13. decembra 2007 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 422-2652-6020/2003 zo dňa 20. apríla 2004, ktorým žalovaná potvrdila rozhodnutie pobočky 7013-6327-6023/2003-69 zo dňa 30. septembra 2003 o predpísaní poisťného na nemocenské poistenie v sume 14.812,-Sk za obdobie od 1. marca

1995 do 31. decembra 2000 a poistného na dôchodkové zabezpečenie v sume 7.700,-Sk za obdobie od 1. januára 2000 do 31. júla 2000, spolu v sume 22.512,-Sk.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Krajský súd mal za preukázané, že žalobca vykonával činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby od 8. októbra 1991, teda odo dňa zápisu do zoznamu komerčných právnikov a zložením sľubu, na základe licencie oprávňujúcej žalobcu na poskytovanie právnej pomoci č. j. 986/1991 a tiež, že žalobca vykonával aj podnikateľskú činnosť na základe živnostenského listu č. Žo 169/1994/V zo dňa 24. januára 1994 a že je poberateľom starobného dôchodku od decembra 1992. Konštatoval, že žalobca bol ako držiteľ živnostenského oprávnenia považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 4a ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len zákon č. 100/1988 Zb.) účinného do 31. decembra 2003 a ako takej mu podľa § 145a ods. 2 uvedeného zákona vznikla účasť na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení dňom vzniku oprávnenia na vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti a zanikla dňom 31. decembra 2000 v zmysle § 175i zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z.z., pretože jeho príjem z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu za rok 1999 nebol vyšší ako 100.000,-Sk. Krajský súd mal takto za preukázané, že žalobca za mesiac marec 1995 nezaplatil poistné na nemocenské poistenie správne a za obdobie od 1. apríla 1995 do 31. decembra 2000 ho neuhradil vôbec a poistné na dôchodkové zabezpečenie neuhradil od 1. januára 2000 do 31. júla 2000, čím porušil ustanovenia § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 3, § 19 ods. 2 a § 21 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni (ďalej len zákona č. 274/1994 Z.z.)

K námietke žalobcu, že nemal žiaden príjem, uviedol, že s účinnosťou do 31. marca 1999 podľa § 16 ods. 8 zákona č. 274/1994 Z.z. vymeriavací základ poistného nemohol byť nižší ako je výška minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, pričom u žalobcu bol vymeriavací základ pre určenie výšky poistného stanovený od 1. júla 1997 do 31. decembra 1997 vo výške minimálnej mzdy v sume 2.700,-Sk a od 1. januára 1998 do 31. marca 1999 vo výške 3.000,-Sk, od 1. apríla 1999 bol vymeriavací základ 3.000,-Sk mesačne a od 1. januára 2000 najmenej 4.000,-Sk mesačne.

Krajský súd vyslovil záver, že žalovaná postupovala správne, keď neakceptovala tvrdenia žalobcu doložené lekárskymi správami a nálezmi alebo potvrdeniami o liečbe v zmysle § 14 ods. 7 písm. a/ zákona č.274/1994 Z.z., lebo tieto nie sú takými dokladmi, ktoré by mohli byť zohľadnené pri predpísaní dlžného poistného za vyššie uvedené obdobia a uviedol, že žalobcovi by bolo možné zohľadniť iba potvrdenie o práceneschopnosti vydané jeho lekárom, ktorý mu dĺžku práceneschopnosti určil na to predpísaným potvrdením, ktoré však žalobca nepredložil.

Z týchto dôvodov krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov konania nerozhodoval, lebo žalobca si náhradu trov neuplatnil a podľa výsledku konania by na náhradu trov ani nemal právo.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajskému súdu vytýkal, že nerešpektoval záväznú úpravu dôvodových častí zrušujúcich uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SžoKS 104/2006 zo dňa 7. novembra 2007 a 5SžoKS 21/2005 zo dňa 23. januára 2006. Namietal tvrdenie krajského súdu, že súhlasil s rozhodnutím veci bez jeho prítomnosti, pretože v podaní zo dňa 10. decembra 2007 súhlasil len s tým, aby súd zadovážil doklady a uznesením rozhodol o prejudiciálnej otázke dňa 13. decembra 2007, že administratívne rozhodnutie Obvodného úradu K. I č. Žo 169/1994/V zo dňa 24.januára 1994 je nulitné a právne neúčinné a na dôkaz pripojil aj svedeckú výpoveď MUDr.. S. P., ktorý v konaní pred živnostenským úradom vystupoval ako zodpovedný zástupca. Krajskému súdu tiež vytýkal, že sa dostatočne nezaoberal výpočtom poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie. Uviedol, že v tomto konaní vystupuje ako starobný dôchodca, no prvostupňové rozhodnutie znelo na právny subjekt JUDr. F. P. and COMPANY, ktorý však nikdy právne nevznikol, nezačal výkon živnostenskej činnosti a preto nemal žiadne príjmy a ani nepodal daňové priznanie. Dôvodil, že žalovaný bol povinný preukázať, že poštové zásielky pošta doručovala adresátovi a že ich skutočne prevzal a to doručenkou, na ktorej by musel byť podpis právneho subjektu s pečiatkou obsahujúcou názov tohto subjektu, ako to ustanovuje Obchodný zákonník a živnostenský zákon. Uviedol, že odvolania nepodal ani J. P., komerčný právnik

a teda ich mohol podať len JUDr. P. – fyzická osoba, starobný dôchodca, ktorý však na to nebol oprávnený, lebo nebol adresátom tohto rozhodnutia. Dodal, že v inej veci tých istých účastníkov pred senátom krajského súdu pod predsedníctvom JUDr. B. preukázal, že podpis na návratke pri doručovaní rozhodnutia žalovanej nie je jeho podpisom a tento senát mal túto skutočnosť za preukázanú, avšak v rozsudku sa touto otázkou nezaoberal. V ďalšom poukázal na to, že na preukázanie svojej práceneschopnosti predložil 50 dokladov o ústavných i kúpeľných liečbach, lekárske správy i kladenky o práceneschopnosti, ktoré však krajský súd neakceptoval. Krajskému súdu tiež vytýkal, že nebral do úvahy ďalšie nadväzujúce konania o preskúmanie rozhodnutí žalovanej. Namietal i postup v exekúciách vedených proti nemu.

Žalovaná sa v podanom vyjadrení k odvolaniu stotožnila so závermi krajského súdu a preto navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že žalobca neuviedol žiadne nové právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia. Stotožnila sa so záverom krajského súdu, že žalobca nepredložil doklady – potvrdenia o pracovnej neschopnosti vydané lekárom, ktorý by mu dĺžku práceneschopnosti určil predpísaným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 4a ods. 1 písm. zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení sa na účely sociálneho zabezpečenia **za samostatne zárobkovo činné osoby** považujú

b/ osoby, ktoré majú oprávnenie prevádzkovať živnosť,

c/ osoby, ktoré majú oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitných predpisov, s výnimkou znalcov a tlmočníkov, ak vykonávajú činnosť podľa osobitného predpisu, v konaní pred štátnymi orgánmi a orgánmi, na ktoré prešli úlohy štátnych orgánov.

V zmysle poznámky pod čiarou je takýmto osobitným predpisom napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z.z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 145a ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 308/1995 Z.z. samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 4a ods. 1 písm. a/ až c/, e/ a g/ **účasť na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení vzniká dňom vzniku oprávnenia na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti a zaniká dňom zániku oprávnenia na vykonávanie tejto činnosti.**

Podľa § 14 zákona č. 274/1994 Z.z. poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie sú povinní platiť samostatne zárobkovo činné osoby (ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. c/).

Podľa § 14 ods. 7 písm. e/ zákona č. 274/1994 Z.z. v znení platnom do 31. decembra 1999 fyzické osoby a právnické osoby uvedené v odseku 1 písm. a/ až d/ **sú povinné platiť poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie s výnimkou obdobia, počas ktorého** osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až c) **poberajú starobný dôchodok, výsluhový dôchodok, na ktorý im vznikol nárok podľa osobitného predpisu, alebo poberajú invalidný dôchodok, ktorý sa vypláca z dôvodu, že invalidný dôchodok je vyšší ako starobný dôchodok; to neplatí na účely nemocenského poistenia.**

V období od 1. januára 2000 do 31. júla 2000 boli i samostatne zárobkovo činné osoby poberajúce starobný dôchodok povinné platiť poistenie na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie. V období medzi 1. augustom 2000 až 31. decembrom 2000 takéto osoby boli povinné platiť len poistné na nemocenské poistenie.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. za samostatne zárobkovo činné osoby a spolupracujúce osoby vykazuje a odvádza poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činná osoba.

Odvolaací súd mal z administratívneho spisu žalovanej za preukázané, že žalobca bol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení v rozhodnom období samostatne zárobkovo činnou osobou vykonávajúcou činnosť na základe osobitných predpisov a to od 8. októbra 1991, kedy bol ako komerčný právnik zapísaný do zoznamu vedenom bývalou Komorou komerčných právnikov Slovenskej republiky; (dňom 1. januára 2004 bol zapísaný do zoznamu Slovenskej advokátskej komory). Okrem toho bol žalobca držiteľom živnostenského oprávnenia zo dňa 24. januára 1994 a od decembra 1992 bol poberateľom

starobného dôchodku. Žalobcovi teda zo zákona vznikla účasť na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení a v zmysle § 175i zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z.z. mu účasť zanikla 31. decembra 2000, pretože za rok 1999 nemal príjem z podnikania a inej samostatne zárobkovej činnosti vyšší ako 100.000,-Sk.

Žalovaná na základe kontroly odvodu poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie zistila, že žalobca nezaplatil poistné na nemocenské poistenie za mesiac marec 1995 v správnej výške, za obdobie od 1. apríla 1995 do 31. decembra 2000 ho neuhradil vôbec a poistné na dôchodkové zabezpečenie neuhradil vôbec za obdobie od 1. januára 2000 do 31. júla 2000 a preto mu pobočka predpísala na úhradu dlžné poistné na nemocenské poistenie v sume 14.812,-Sk za obdobie od 1. marca 1995 do 31. decembra 2000 a na dôchodkové zabezpečenie v sume 7.700,-Sk za obdobie od 1. januára 2000 do 31. júla 2000.

Treba uviesť, že žalovaná sa zaoberala aj námietkou žalobcu o jeho práceneschopnosti, keď žalobcu vyzvala na predloženie potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti v zmysle § 14 ods. 7 písm. a/ zákona č. 274/1994 Z.z. Žalobca však požadované doklady nepredložil. Ako to sám v odvolaní uviedol, predložil lekárske správy, potvrdenia o ústavnej i kúpeľnej liečbe a iné, ktoré však na účely konania nemožno akceptovať ako potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti.

Námietku žalobcu o nedoručení napadnutých rozhodnutí žalovanej i pobočky nepovažoval odvolací súd za právne relevantnú, nakoľko i v zmysle § 24 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 33 zákona č. 274/1994 Z.z. sa dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok a na doručenkách sa nachádzajú podpisy žalobcu s dátumom a pečiatkou pošty K. 1.

K tvrdeniu žalobcu, že nedal súhlas na pojednávanie bez jeho prítomnosti, poukazuje odvolací súd na znenie § 101 ods. 2 veta druhá OSP, v zmysle ktorej, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v jeho neprítomnosti. Zo spisu krajského súdu vyplýva, že žalobcovi bolo doručené predvolanie na pojednávanie určené na 13. decembra 2007 dňa 5. decembra 2007 a žalobca predložil dňa 10. decembra 2007 osobne na krajskom súde podanie, v ktorom

na štvrtej strane ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávani, navrhol vykonať dokazovanie v jeho neprítomnosti, no o odročenie pojednávania nepožiadal. Odvolací súd nepovažoval túto námietku žalobcu za relevantnú, pretože krajský súd nepochybil, keď konal v neprítomnosti žalobcu.

Odvolací súd sa nezaoberal námietkami týkajúcimi sa postupu v exekučnom konaní vedenom proti žalobcovi z dôvodu, že predmetom tohto konania je odvolanie voči rozsudku krajského súdu vo veci súdneho prieskumu správneho rozhodnutia žalovanej.

Žalobca tiež namietal, že krajský súd nerešpektoval uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5SžoKS 21/2005 zo dňa 23. januára 2006 a 3SžoKS 104/2006 zo dňa 7. novembra 2007. Unesením sp. zn. 5SžoKS 21/2005 zo dňa 23. januára 2006 bol zrušený rozsudok krajského súdu č. k. 1Sp 16/2004-13 zo dňa 2. decembra 2004 z dôvodu procesnej vady spočívajúcej v tom, že vo veci rozhodol samosudca, hoci mal rozhodovať senát. Ďalším uznesením sp. zn. 3SžoKS 104/2006 zo dňa 7. novembra 2007 bolo zrušené uznesenie č. k. 1Sp/16/2004-39 zo dňa 22. júna 2006, ktorým krajský súd nesprávne zastavil konanie o oneskorene podanej žalobe a v ďalšom konaní sa mal krajský súd zaoberať meritórnymi dôvodmi v opravnom prostriedku žalobcu. Je teda zrejmé, že preskúmaný rozsudok krajského súdu rešpektoval obe uznesenia, nakoľko vo veci rozhodoval krajský súd v senáte a meritórnym rozhodnutím.

Krajský súd preto nepochybil, keď preskúmané rozhodnutie a postup žalovanej považoval za zákonné a žalobu zamietol. Odvolací súd sa stotožnil so závermi krajského súdu, že poistné bolo žalobcovi predpísané správne, v súlade so zákonom a v správnej výške.

Nakoľko dôvody uvádzané žalobcom neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanej trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. novembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová